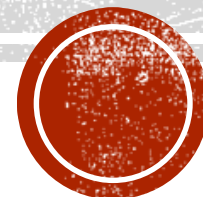

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Η διαμόρφωση και εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής κατά της Διαφθοράς έχει τεθεί στις προτεραιότητες της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στα πλαίσια του στρατηγικού του Προγραμματισμού για το 2016-2018.
- Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου συστάθηκε ειδική Επιτροπή υπό τον συντονισμό του Υπουργείου, η οποία προέβη στην ετοιμασία της Εθνικής Στρατηγικής κατά της Διαφθοράς, με στόχο την εφαρμογή ενός συγκροτημένου, ολοκληρωμένου σχεδίου αντιμετώπισης του φαινομένου.

- Κατά την ετοιμασία της Εθνικής Στρατηγικής η **Επιτροπή έλαβε υπόψη**, τις πρόνοιες των σχετικών Διεθνών Συμβάσεων για τη Διαφθορά τις οποίες η Κύπρος έχει επικυρώσει, τις συστάσεις τις **GRECO**, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Ηνωμένων Εθνών, τις πρακτικές άλλων χωρών και τις εθνικές νομοθεσίες. Επίσης, σημαντικό στοιχείο για τον καταρτισμό της Στρατηγικής αποτέλεσαν τα πορίσματα που προέκυψαν από ερωτηματολόγιο που είχε σταλεί σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες και υπηρεσίες του ιδιωτικού τομέα.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΙΝΑΙ:

- να καταδείξει το εύρος των τρεχουσών δραστηριοτήτων κατά της διαφθοράς μέσα από την ανάλυση της επικρατούσας κατάστασης.
- να εντοπίσει τις περιοχές υψηλού κινδύνου διαφθοράς και τα τρωτά σημεία επηρεασμού από πράξεις διαφθοράς τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.
- να αυξήσει τους μηχανισμούς προστασίας κατά των πράξεων διαφθοράς και να ενδυναμώσει τις ηθικές αρχές και αξίες σε βασικά θεσμικά όργανα.

- **να αποκατασταθεί και να επανατοποθετηθεί η πλήρης διαφάνεια** αποσκοπώντας στην καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος, πράξεων δωροδοκίας, δεκασμού και συναφών πράξεων
- **να καθορίσει τις προτεραιότητες, αλλά και να συντονίσει τις δράσεις** στις οποίες η Κυβέρνηση θα προβεί για αντιμετώπιση της διαφθοράς

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Οι κυριότεροι από τους Οργανισμούς με τους οποίους η Κύπρος έχει κυρώσει σχετικές συμβάσεις ή έχει τύχει και ή τυγχάνει αξιολόγησης για θέματα της διαφοράς είναι:

- Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ)
- Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)
- Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣτΕ)
- Διεθνής Ακαδημία Καταπολέμησης της Διαφθοράς (ΙΑCΑ)
- Παγκόσμια Τράπεζα

Όλοι οι οργανισμοί μας **τονίζουν τη σημασία θέσπισης μιας Ενιαίας Στρατηγικής κατά της διαφθοράς** και τη διαμόρφωση μιας ολιστικής δράσης πρόληψης και καταστολής της διαφθοράς.

Από το 2015, έχει αναπτυχθεί κανάλι συνεργασίας με τη Διεθνή Ακαδημία Καταπολέμησης της Διαφθοράς για εκπαίδευση, επιμόρφωση και παροχή τεχνογνωσίας προς αντιμετώπιση και πάταξη των φαινομένων διαφθοράς.

Στα πλαίσια της συνεργασίας αναμένεται ότι στελέχη της δημόσιας υπηρεσίας και του ιδιωτικού τομέα θα τύχουν της απαιτούμενης εκπαίδευσης τόσο για σκοπούς εφαρμογής των δράσεων όσο και της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της.

ΣΥΝΑΡΜΟΔΙΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στα πλαίσια της εθνικής στρατηγικής και της υλοποίησης των σχεδίων δράσης συναρμόδιοι είναι:

- Νομική Υπηρεσία
- Ελεγκτική Υπηρεσία
- Γενικό Λογιστήριο
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου
- Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου στα Υπουργεία
- Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως (Ombudsman)
- Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
- Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών
- Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ)
- Ανεξάρτητη Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας

- Συντονιστικός Φορέας κατά της Διαφθοράς
- Κοινοβουλευτικός Έλεγχος - Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως της Βουλής
- Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο
- Ηλεκτρονική διακυβέρνηση (E-governance)
- Κεντρική Αποθήκη Πληροφοριών

Φορείς Ιδιωτικού Τομέα

- Διεθνής Διαφάνεια – Κύπρος
- Πλατφόρμα Διαφάνεια Τώρα
- Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος
- Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΚΥΠΡΟΥ

Η Κύπρος στα πλαίσια των συμβάσεων που έχει υπογράψει στα θέματα της Διαφθοράς τυγχάνει αξιολόγησης τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε Διεθνές επίπεδο για ενέργειες, δράσεις, πράξεις ή παραλείψεις και στα πλαίσια αυτής δέχεται συστάσεις και υποδείξεις για λήψη μέτρων κατά της διαφθοράς:

- **Έκθεση Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2014** και αναμένεται να δημοσιοποιηθεί η Έκθεση του 2016,
- **GRECO**: Εκθέσεις αξιολογήσεις για τα έτη 2001, 2006, 2011 και 2016, στις οποίες γίνονται διάφορες συστάσεις και υποδείξεις για την πρόληψη και καταστολή της διαφθοράς.
- **Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών**: Η Κύπρος αξιολογήθηκε το 2016, στα κεφάλαια της εφαρμογής των νόμων, της ποινικοποίησης και της διεθνούς συνεργασίας.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- **Το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο** διακρίνεται από πολυνομία, συγκεκριμένα ρυθμίζεται σε 24 νομοθεσίες με αποτέλεσμα η εφαρμογή να καθίσταται δύσκολη, εξετάζεται το ενδεχόμενο δημιουργίας μιας ενιαίας νομοθεσίας.
- **Το μέγεθος της διαφθοράς στο δημόσιο τομέα καταγράφεται**, ανάλογα με τον βαθμό αντίληψη των εμπειρογνομόνων και διεθνών οργανισμών, σε εκθέσεις της Διεθνούς Διαφάνειας. Ειδικότερα το 2016, η Κύπρος υποβιβάζεται και κατατάσσεται στη 47^η θέση ανάμεσα σε 176 χώρες παγκοσμίως και στη 22^η θέση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- **Το πρόβλημα της διαφθοράς** συνιστά διαχρονικό πρόβλημα, το οποίο αποκαλύπτεται και διώκεται συστηματικά από το 2013 και συγκεκριμένα μετά την κατάρρευση της εθνικής οικονομίας.

- Το μέγεθος του προβλήματος που αποκαλύφθηκε, η σήψη και η διαφθορά σε πολιτικό, θεσμικό και τραπεζικό επίπεδο, οι πράξεις και παραλείψεις θεσμικών οργάνων και οι συνέπειες που επέφερε στην κυπριακή κοινωνία, αύξησαν το βαθμό αντίληψης της διαφθοράς.
- **Η συγκάλυψη και η απόκρυψη του προβλήματος δεν συμβαδίζει με την** απαίτηση για χρηστή διαχείριση, λογοδοσία και καταλογισμό της πολιτικής ευθύνης.
- **Η αποφασιστικότητα και η μηδενική ανοχή** που επιδεικνύεται από την Κυβέρνηση, **η μεθοδικότητα** της Νομικής Υπηρεσίας και της Αστυνομίας για δίωξη όσων εμπλέκονται και **η σημαντική συνδρομή** του Γενικού Ελεγκτή με τους ελέγχους και τις συστάσεις του, **συνέτειναν ώστε, για πρώτη φορά** από την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας, προσωπικότητες της πολιτικής, της δημόσιας και οικονομικής ζωής του τόπου να διώκονται ή καταδικάζονται για πράξεις ή παραλείψεις τους, ενώ για χρόνια παρέμεναν στο απυρόβλητο.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΥΛΩΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Βασικές αρχές της στρατηγικής είναι:

- ❖ **Μηδενική Ανοχή στη Διαφθορά:** Η πάταξη πρέπει να είναι οριζόντια, από όπου και αν προέρχεται, από οποιονδήποτε γίνεται η πράξη διαφθοράς, όσο μικρή ή μεγάλη και αν είναι αυτή. Η ποινικοποίηση και οι επιπτώσεις πρέπει να είναι κοινές.
- ❖ **Ενιαία και ολιστική αντιμετώπιση της διαφθοράς:** Είναι καθήκον και αρμοδιότητα όλης της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων υπηρεσιών και της πολιτικής ηγεσίας, να διασφαλίσει ότι η διαφθορά θα προλαμβάνεται σε όλα τα επίπεδα του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, περιλαμβανομένης και της πολιτικής ζωής, και θα καταπολεμάται οπουδήποτε και οποτεδήποτε.

- ❖ **Ενιαίος φορέας σχεδιασμού και συντονισμού:** Είναι αναγκαία η δημιουργία ενός φορέα ή αρχής που θα αξιολογεί και συντονίζει τις προσπάθειες όλων των υπηρεσιών/φορέων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και θα επιβλέπει την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων για την υλοποίηση στόχων/δράσεων από τις διάφορες υπηρεσίες.
- ❖ **Ενίσχυση του νομικού πλαισίου κατά της διαφθοράς:** Απαιτείται, να προωθηθεί ο εκσυγχρονισμός και η ενδυνάμωση της υφιστάμενης νομοθεσίας και να διασφαλιστεί η συναρμογή των αλλαγών αυτών με τις συστάσεις που έχουν υποβληθεί κατά καιρούς από φορείς προς τους οποίους έχει αναλάβει δέσμευση συμμόρφωσης η Δημοκρατία, όπως είναι η **GRECO**, **ΕΕ**, **ΟΗΕ**.

Η Εθνική Στρατηγική στοχεύει στη βελτίωση του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και νομοθετικού περιβάλλοντος της Δημοκρατίας μέσα από συντονισμένες δράσεις σε έξι βασικούς πυλώνες:

□ **στην πρόληψη**, που στοχεύει στη μείωση των ευκαιριών διαφθοράς και στην αποτροπή των αιτιών της **διά μέσου:**

□ **της εκπαίδευσης**, με το σχεδιασμό και εφαρμογή κατάλληλων εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων, δομών και μέσων,

□ **της ευαισθητοποίησης** και αλλαγής της συμπεριφοράς και των αντιλήψεων της κοινωνίας στα σχετικά θέματα, όπως είναι η ενίσχυση του αισθήματος της κοινωνίας για απαίτηση χρηστής διαχείρισης και λογοδοσίας, η ώθηση της κοινωνίας να αντιστέκεται και να προλαμβάνει τη διαφθορά και η ενδυνάμωση του πλαισίου συμμετοχής μη κρατικών φορέων,

□ **στο νομοθετικό εκσυγχρονισμό** με την ενίσχυση και αξιοποίηση του νομικού πλαισίου κατά της διαφθοράς, με στόχο τη θωράκιση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της δικαιοσύνης ενισχύοντας τα εργαλεία πρόληψης και καταπολέμησης της διαφθοράς και την επίτευξη αποτελεσματικότερων και ταχύτερων διαδικασιών,

□ **στην καταστολή** με την αποτελεσματική επιβολή μέτρων κατά της διαφθοράς την αύξηση της εμπιστοσύνης για την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των δράσεων κατά της διαφθοράς και την ενίσχυση της συμμόρφωσης με τα διεθνή πρότυπα και τις υποχρεώσεις,

- **στην παρακολούθηση** με την αυξημένη συμμόρφωση σε κανόνες χρηστής διοίκησης και ενισχυμένη λογοδοσία από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, όπως είναι:
 - η ενδυνάμωση συμμόρφωσης με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο,
 - η αναθεώρηση και ενημέρωση συστημάτων, διαδικασιών και θεσμικών συμπεριφορών που παρακωλύουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες και τη λογοδοσία,
 - ο έλεγχος συμμόρφωσης με τα καθιερωμένα πρότυπα λογοδοσίας και
 - η ενίσχυση των επαγγελματικών προτύπων σε όλους τους φορείς και τις υπηρεσίες του δημοσίου.

Επιδίωξή μας, είναι η εδραίωση ενός αποτελεσματικού πολιτικού συστήματος που θα χαρακτηρίζεται από διαφάνεια και θα διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή και την εθνική υπόσταση μέσω ενός λειτουργικού, βιώσιμου και αποτελεσματικού εθνικού σχεδίου δράσης, το οποίο θα προβλέπει συγκεκριμένες δράσεις, που θα υλοποιούνται σε συγκεκριμένη περίοδο.

Πυλώνες της Στρατηγικής

Η **Πρόληψη** - μέσω της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης θα προωθηθεί η επίτευξη των προτεραιοτήτων που τίθενται κάτω από το συγκεκριμένο πυλώνα με:

- Ομιλίες, εκδηλώσεις και σεμινάρια για εξεύρεση καλών πρακτικών καθοδήγησης για την αντιμετώπιση της διαφθοράς.
- Σχεδιασμό κατάλληλων εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων για διαρκή ενημέρωση και εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.

- Δημιουργία κατάλληλων εκπαιδευτικών δομών και μέσων για στοχευμένη επιμόρφωση σε μεθόδους και πρακτικές που επιφέρουν τη διαφάνεια.
- Ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας και θεσμοθέτηση καναλιών άμεσης επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών για εντοπισμό των πράξεων διαφθοράς.
- Ενδυνάμωση της συνεργασίας των αρμόδιων υπηρεσιών με άλλες κυβερνήσεις, τόσο με διμερείς όσο και σε πολυμερές επίπεδο, για την άντληση πληροφοριών και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε θέματα διαφθοράς, μεταφορά καταδίκων, προστασία μαρτύρων κλπ.

- Συνεχή επιμόρφωση λειτουργών πρώτης γραμμής των αρμοδίων υπηρεσιών σε θέματα εντοπισμού και διαχείρισης τέτοιων θεμάτων.
- Ευαισθητοποίηση του κοινού και την κοινωνίας για απαίτηση χρηστής διαχείρισης και λογοδοσίας, ώθηση της κοινωνίας να αντιστέκεται και να προλαμβάνει τη διαφθορά και ενδυνάμωση του πλαισίου συμμετοχής μη κρατικών φορέων.
- Μηχανισμοί αποτελεσματικής προστασίας καταγγελλόντων και μαρτύρων περιστατικών διαφθοράς.
- Μηχανισμοί διαχείρισης παραπόνων και καταγγελίας περιπτώσεων διαφθοράς.

Ο νομοθετικός εκσυγχρονισμός στοχεύει στη:

- Θέσπιση και υιοθέτηση Κώδικα Δεοντολογίας σε όλα τα στρώματα της Κυβέρνησης
- Ολοκλήρωση του νομοθετικού πλαισίου κατά της διαφθοράς
- Θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τη διαφάνεια, εποπτεία και επιβολή κυρώσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων.
- Ενδυνάμωση του νομοθετικού πλαισίου προστασίας των καταγγελλόντων περιστατικών διαφθοράς

- Σύσταση και λειτουργία αυτόνομης ειδικής υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου στην Αστυνομία.
- Τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα σύμφωνα με τις συστάσεις των διεθνών φορέων.
- Εναρμόνιση της νομοθεσίας κατά της διαφθοράς με τα διεθνή πρότυπα και συστάσεις συμμόρφωσης στη βάση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων
- Απλούστευση των διαδικασιών που διασφαλίζουν την αποτελεσματική διερεύνηση της διαφθοράς.

Η **καταστολή** έχει ως στόχο τη:

- Μεγιστοποίηση της ικανότητας των αρχών επιβολής του Νόμου σε θέματα πρόληψης πράξεων διαφθοράς μέσω της αποτελεσματικής εκτίμησης των κινδύνων.
- Θωράκιση της δικαιοσύνης μέσω του εκσυγχρονισμού της υφιστάμενης νομοθεσίας και των διαδικασιών καθώς και η εισαγωγή νέων θεσμών στη δικαιοσύνη σχεδιασμένων ειδικά στην πάταξη της διαφθοράς.
- Καταπολέμηση της διαφθοράς σε τομείς άμεσου κινδύνου και υψηλού οικονομικού αποτελέσματος (υγεία, προμήθειες, φοροδιαφυγή, πολεοδομία, δημόσια διοίκηση, τοπική αυτοδιοίκηση) μέσω της εκπαίδευσης και του συντονισμού των δράσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων.

- Παρακολούθηση της εφαρμογής και αναθεώρηση της νομοθεσίας αναφορικά με πράξεις διαφθορά.
- Συμμόρφωση με διεθνείς υποχρεώσεις.
- Δημιουργία στατιστικών αναλύσεων και παρακολούθηση ποσοστιαίων αλλαγών ανά έτος σε θέματα διαφθοράς και ξεπλύματος χρήματος.
- Ετοιμασία ετήσιων εκθέσεων προόδου κατά της διαφθοράς.
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικών πολιτικών με μακροχρόνια στόχευση.
- Ανάπτυξη ερευνητικού προγράμματος για την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Με το πυλώνα **παρακολούθηση** επιδιώκεται:

- Εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού/υλικών/μέσων/υποδομών για την άμεση αντιμετώπιση των συνεπειών πράξεων διαφθοράς σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο.
- Καθιέρωση συντονιστικού μηχανισμού άμεσης ανταπόκρισης των διάφορων φορέων/υπηρεσιών για τη διαχείριση πράξεων διαφθοράς.
- Σχεδιασμός και πραγματοποίηση κοινών εκπαιδεύσεων.
- Χαρτογράφηση δομών, αρμοδιοτήτων και τομέων δράσης για όλους τους φορείς που ασχολούνται με τη δίωξη, τον έλεγχο και την καταστολή περιπτώσεων διαφθοράς.

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Επαναφορά της εμπιστοσύνης της κοινωνίας στην πολιτική ηγεσία για κοινή μάχη ενάντια στη διαφθορά

Με το στόχο αυτό επιδιώκεται η αμοιβαία δέσμευση από την πολιτική ηγεσία για μηδενική ανοχή στη διαφθορά και τις πρακτικές της.

Άξονες Πολιτικής:

- Αποτελεσματική τήρηση των θεσμών.
- Επίδειξη πολιτικής δέσμευσης για μηδενική ανοχή

Αναμενόμενα Αποτελέσματα:

- Μείωση της πολιτικής διαφθοράς
- Πολιτική υιοθέτηση της Εθνικής Στρατηγικής κατά της διαφθοράς
- Αυξημένη αποδοτικότητα των θεσμών

2. Ενίσχυση του αισθήματος της κοινωνίας για χρηστή διαχείριση και λογοδοσία

- Με το στόχο αυτό επιδιώκεται η ενδυνάμωση και η κτήση της εμπιστοσύνης της κοινωνίας για τη μάχη κατά της διαφθοράς.

Άξονες Πολιτικής:

- Ενίσχυση του αισθήματος της κοινωνίας για απαίτηση χρηστής διαχείρισης και λογοδοσίας.
- Ενδυνάμωση του πλαισίου συμμετοχής μη κρατικών φορέων.

Αναμενόμενα Αποτελέσματα:

- Δημόσια εγρήγορση για δράσεις κατά της διαφθοράς
- Δημόσια απαίτηση για πληροφόρηση

3. Αποτελεσματική επιβολή μέτρων κατά της διαφθοράς

Όλοι οι θεσμικοί παράγοντες πρέπει να συμμετέχουν στην ανάπτυξη νέων δομών πρόληψης και πάταξης της διαφθοράς με συντονισμό όλων των προσπαθειών κάτω από την ίδια ομπρέλα.

Άξονες Πολιτικής:

- Ενίσχυση του αισθήματος της κοινωνίας για απαίτηση χρηστής διαχείρισης και λογοδοσίας.
- Ενδυνάμωση του πλαισίου συμμετοχής μη κρατικών φορέων.

Αναμενόμενα Αποτελέσματα:

- Αύξηση περιπτώσεων καταδίκης
- Δημόσια εμπιστοσύνη για τη δράση της κυβέρνησης

4. Ενδυνάμωση της συμμόρφωσης με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο

Η μεταρρύθμιση στο Δημόσιο τομέα παραμένει ένα καίριο σημείο της πολιτικής κατά της διαφθοράς.

Άξονες Πολιτικής:

- Ενδυνάμωση συμμόρφωσης με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο.
- Αναθεώρηση και ενίσχυση των επαγγελματικών προτύπων σε όλους τους φορείς και τις υπηρεσίες του δημοσίου.

Αναμενόμενα Αποτελέσματα:

- Αυξημένη λογοδοσία σε όλα τα υπουργεία, διευθύνσεις, υπηρεσίες.
- Βελτίωση δημόσιας εμπιστοσύνης απέναντι στα κυβερνητικά τμήματα.

5. Εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής κατά της διαφθοράς

Ο στόχος αυτός επιδιώκει να στηρίξει την ενδυνάμωση των διάφορων φορέων να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται τις δράσεις τους κατά τρόπο που να έχουν μεγαλύτερη αποδοτικότητα.

Άξονες Πολιτικής:

- Ενδυνάμωση του σχεδιασμού, συντονισμού και εφαρμογής σχεδίων κατά της διαφθοράς
- Εισαγωγή συστήματος παρακολούθησης ελέγχου και αξιολόγησης της Εθνικής Στρατηγικής

Αναμενόμενα Αποτελέσματα:

Αυξημένη στρατηγική και επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα των φορέων καταπολέμησης της διαφθοράς

Για κάθε ενδιάμεσο στόχο έχουν καθοριστεί δείκτες αξιολόγησης οι οποίοι θα αναπτυχθούν περαιτέρω στο Σχέδιο Δράσης σύμφωνα με τις μετρήσεις που θα γίνουν στις διάφορες υπηρεσίες τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΑΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Στα πλαίσια της λογοδοσίας:

- Ενισχύθηκε η αποτελεσματικότητα των Ερευνητικών Επιτροπών με συγκεκριμένα νομοθετικά μέτρα.
- Παραχωρήθηκε η δυνατότητα στον Γενικό Εισαγγελέα, πέραν του Υπ. Συμβουλίου, να διορίζει από μόνος του ποινικούς ανακριτές.
- Ενισχύθηκε ο έλεγχος που διενεργείται από την Επίτροπο Διοικήσεως με την υποχρέωση των Υπουργείων/Τμημάτων/Υπηρεσιών να συνεργάζονται με την Επίτροπο κατά τη διεξαγωγή έρευνας.

Με στόχο την διασφάλιση της πολιτικής ευθύνης και λογοδοσίας:

- Ενισχύθηκε η διαφάνεια στη δημόσια ζωή, με τον αποτελεσματικό έλεγχο του πόθεν έσχες των πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων, την ανάθεση του ελέγχου σε εγκεκριμένους ελεγκτές και τη δημοσιοποίηση των δηλώσεων περιουσίας τους.
- Ενισχύθηκαν οι δημοκρατικοί θεσμοί και η αποφυγή του κατεστημένου, με τη ρύθμιση ανώτατου ορίου συνεχών θητειών στο αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας και στο αξίωμα του Βουλευτή.
- Προωθήθηκε ο περιορισμός της ασυλίας των βουλευτών μόνο σε θέματα ελευθερίας λόγου και άσκησης του δικαιώματος ψήφου.

- Επακριβής καθορισμός και διεύρυνσης των αδικημάτων που μπορεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να διωχθεί ποινικά.

Στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας

- Ρυθμίστηκε η υποχρέωση των αρμοδίων αρχών να δημοσιοποιούν τα πρακτικά και την αιτιολογία των αποφάσεων που σχετίζονται με διαδικασίες κατακύρωσης προσφορών σε δημόσιες συμβάσεις και των αποφάσεων σε πολεοδομικά θέματα.
- Με νομοσχέδιο που κατατέθηκε ρυθμίζεται για πρώτη φορά το δικαίωμα πρόσβασης του πολίτη στα δημόσια έγγραφα, με αποτέλεσμα να ενισχύεται και η απαίτηση για λογοδοσία.

Για την αποτελεσματική διερεύνηση των αδικημάτων διαφθοράς:

- Σημαντική είναι η ρύθμιση της δυνατότητας πρόσβασης και αποκάλυψης της καταγεγραμμένης επικοινωνίας.
- Προωθείται η δυνατότητα άρσης του απορρήτου της επικοινωνίας στις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις.
- Ενισχύθηκαν νομοθετικά οι διαδικασίες και οι εξουσίες του κράτους για δέσμευση και δήμευση περιουσιών που προήλθαν από παράνομες δραστηριότητες.
- Με νομοσχέδιο προωθείται η προστασία των προσώπων που καταγγέλλουν περιστατικά διαφθοράς (whistleblowers) στο δημόσιο, ρύθμιση που θα συμβάλει στην αποκάλυψη περιστατικών.

- Η πρόσβαση σε πληροφορίες διευκολύνεται και από την δημιουργία ανεξάρτητης ιστοσελίδας, η οποία θα διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των επώνυμων ή ανώνυμων καταγγελιών ή πληροφοριών που θα παραχωρούνται για πράξεις διαφθοράς.

Περαιτέρω, για σκοπούς διαφάνειας:

- Ετοιμάζεται νομοσχέδιο που θα ρυθμίζει την λειτουργία των Ομάδων Πίεσης (lobbying).
- Προωθείται η σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς και έχει ετοιμαστεί μελέτη από την Πρόεδρο της Διεθνούς Διαφάνειας – Κύπρος, κα Μαρία Καπαρδή, με την οποία βρισκόμαστε σε διαβούλευση όσον αφορά τις αρμοδιότητες της.

Όσον αφορά την πρόληψη και πάταξη της διαφθοράς στην Αστυνομία έχουν προωθηθεί μεταξύ άλλων τα ακόλουθα μέτρα:

- Νομοθετικά μέτρα: σύσταση Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, ρύθμιση του αδικήματος της διαφθοράς, καθορισμός ως αδίκημα της πράξης συγκάλυψης και της παράλειψης παροχής πληροφοριών για πράξεις διαφθοράς, η προστασία των μελών που παρέχουν πληροφορίες
- Ρυθμίζεται η λειτουργία του θεσμού των υπό κάλυψη Αστυνομικών ώστε να αξιοποιείται και για σκοπούς εξιχνίασης πράξεων διαφθοράς.
- Στα πλαίσια πρόληψης της διαφθοράς και για σκοπούς αξιοκρατίας, θεσπίστηκαν κριτήρια επιλογής για διορισμό νέων μελών στην Αστυνομία και νέα κριτήρια μεταθέσεων και εφαρμογής της εναλλαξιμότητας.

- Ενισχύθηκαν οι διαδικασίες πειθαρχικής δίωξης κατά τρόπο ώστε οι πειθαρχικές ποινές να είναι εκ του νόμου ανάλογες με τη σοβαρότητα του αδικήματος.
- Έχει συσταθεί ομάδα από έμπειρους ανακριτές, με στόχο τη συγκέντρωση του απαιτούμενου υλικού και τη στοιχειοθέτηση κάθε υπόθεσης διαφθοράς που βρίσκεται υπό διερεύνηση (οικονομικών υποθέσεων).

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

- Παρά τα μέτρα που έχουν ληφθεί, προχωρούμε με την συγκρότηση της ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής που απαιτεί υποστήριξη από ένα ευρύ φάσμα συναρμόδιων φορέων και ομάδων και ταυτόχρονα την συνεισφορά του ίδιου του πολίτη.
- Είναι σημαντικό όλοι οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς να συμμετάσχουν στην υλοποίηση και ανάπτυξη της εθνικής στρατηγικής κατά της διαφθοράς.
- Με την έγκριση της Εθνικής Στρατηγικής κατά της Διαφθοράς από το Υπουργικό Συμβούλιο τα αρμόδια Υπουργεία/Υπηρεσίες/Φορείς θα κληθούν να συνεισφέρουν με τις δράσεις τους στην υλοποίησή της. Τα σχέδια δράσης θα καταρτίζονται για περίοδο πέντε ετών και θα τυγχάνουν ετήσιας αξιολόγησης.

- Η σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς θα συντονίσει την υλοποίηση της Στρατηγικής και των δράσεων, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων, και σε συνδυασμό με τις αρμόδιες διωκτικές αρχές θα συνδράμει στη συγκέντρωση πληροφοριών που σχετίζονται με φαινόμενα διαφθοράς.

Δημόσια διαβούλευση

- Από σήμερα μέχρι την 22^α Μαΐου η Στρατηγική τίθεται σε δημόσια διαβούλευση.
- Έχει τεθεί χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της Στρατηγικής εντός του προσεχούς Ιουνίου.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

- Κατά τον πρώτο χρόνο θα επιδιωχθεί η συλλογή από όλες τις υπηρεσίες των δεδομένων που σχετίζονται με πράξεις διαφθοράς. Θα θέλαμε μέχρι τον Οκτώβριο η συλλογή των δεδομένων/πληροφοριών να έχει ολοκληρωθεί.
- Ταυτόχρονα θα ετοιμαστεί το οριζόντιο σχέδιο δράσης που σκοπό θα έχει την υλοποίηση της Στρατηγικής και ταυτόχρονα οι υπηρεσίες και τα τμήματα θα αρχίσουν την ετοιμασία των δικών τους σχεδίων δράσης.
- Τα σχέδια θα προβλέπουν συγκεκριμένες δράσεις, η υλοποίηση των οποίων θα γίνει στη βάση χρονοδιαγραμμάτων και δεικτών απόδοσης.

- Προτεραιότητα των Σχεδίων Δράσης θα πρέπει να αποτελεί η εκπαίδευση των ατόμων που θα είναι τα σημεία επαφής σε κάθε υπηρεσία (σε συνεργασία με την Διεθνή Ακαδημία Καταπολέμησης της Διαφθοράς) και η υλοποίηση των συστάσεων που μας έχουν γίνει από διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς.

Στα πλαίσια έναρξης του δημόσιου διαλόγου με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, η Εθνική Στρατηγική αναρτάται από σήμερα, στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, <http://www.mjpo.gov.cy> και παρακαλούμε όπως έχουμε τις απόψεις και εισηγήσεις σας μέχρι τις **22 Μαΐου 2017**.

